

DELAVSKA POLITIKA

GLASILO SOCIALISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Št. 61.

Sobota 30. julija 1927.

Leto II.

Njihova in naša metoda.

V zadnji »Del. politiki« smo objavili komuniste, ki stvarno ugotavljajo, kako so potekala pogajanja z dekalisti in bernotovci zaradi skupnega nastopa pri volitvah. Iz komunikacije je razvidno, da so skupni nastop onemogočili dekalisti in bernotovci. Na nje pade tedaj vsa odgovornost za nadaljni razcep in dvojne delavske kandidatne liste v obeh slovenskih oblastih.

In ta odgovornost ni mala in njene posledice bodo občutili i dekalisti i bernotovci. Prvi še najhujše. Kajti bernotovci niso nobeno idejno gibanje, nobeno posebno taktično in načelno gibanje. To je le kup ljudi, katere veže — neverjetno a resnično — le neka psihologična nenormalnost. Kdor je imel posla s temi ljudmi ve, da je pri njih vedno naletel na neki miselni defekt, na neko trajno nepravilnost in nelogičnost, in da so pravzaprav združeni le po teh skupnih defektih, bolj kot po nekih skupnih novih idejah in metodah dela in borbe. To je pravzaprav neka posebna vrsta skupne norije, ki bi bila lahko zabavna, če bi ne bila obenem zlobna in škodljiva. Le tako moremo razumeti, da ti ljudje pišejo in govore že leta in leta ene in iste smešne plitvosti o pšenični valutni, o znamki, ki se mora nalepiti redno na gornjem desnem robu pisma in da to potrebo razlagajo iz stališča nacionalne ekonomije . . . In tako dalje vse do današnjih dni, skozi vsa leta in vse zaželjeno z neprestanim blatenjem socialističnega gibanja, kar predstavlja pravzaprav edino pozitivno stran njihove imenitne socialne ideologije. To gibanje torej ne predstavlja nikako novo idejo, taktiko in metodo. Po vsem, kar so ti ljudje do danes delali, pisali in govorili, je pač jasno, da niso uplivali na proletarijat vzgojno, še manj revolucionarno — da so nasprotno s svojim večnim blatenjem in s svojimi smešnimi in zmešanimi nazori neuko delavstvo še bolj poneumili in deprimirali.

Druga je stvar s komunističnim gibanjem, ki ima svojo taktiko, svoje nazore, svoje cilje. Komunistična borbena metoda, pravijo, je skrajno revolucionarna. Kako tedaj, da so se komunisti s tako lahkoto združili z

»Naprejevci«, ki so prej skrajno reakcionarno, kot revolucionarno gibanje?

Ali jih je združilo z »Naprejevci« zgolj sovraštvo do socialističnega gibanja, ali pa misel, da bodo te toliko prej spravili v kozji rog? Najbrže oboje. Toda baš zato je odgovornost dekalistov zaradi onemogočenega skupnega nastopa med njihovim in našim delavstvom toliko večja, in škoda ne bo samo za delavski pokret vobče, bo tudi za njihovo gibanje. Posledice se bodo šele pokazale. Delavstvo vidi in razume razplet stvari vse bolje in jasneje nego se navadno misli.

Mi pojdemo svojo pot. In čeprav bi bilo upravičeno, da napišemo na naslov razbijačev marsikatero pikro besedo, bomo ipak vse to opustili in skušali dati volilni borbi pozitivno in resno borbena in socialistično vzgojno načelno podlago, dobro se zavedajoč, da bo uspeh te naše borbe na ta način dvojen: moralni in faktični. Moralni, ker bomo šli z našimi idejami in parolami med najširšo maso, faktični, ker so bo 11. septembra videlo, da smo tudi številčno močni.

Lahko bi bili napravili pri teh volitvah s skupnim nastopom kolosalen korak naprej. Dvignili in ojačili bi bili delavsko razredno gibanje do najvišje mere, in kar se tiče volilnega uspeha dosegli nepričakovane uspehe, kajti razpoloženje med delovnim narodom iz mest in iz vasi je baš sedaj, vsled kraha in dezorijentacije meščanskih strank, silno ugodno. Če se je hotelo vzlic temu podžgati znova razdor in usiliti delavstvo dvojne kandidatne liste, je tudi tako prav, mi pojdemo v volilni boj sicer sami, zato pa toliko bolj kompaktno in odločno. Delovne mase se bodo opredelile za nas, bile za našo stvar.

Odgovornost na razdvojenosti ne bodo mogle pripisati nam. Pripisale jo bodo onim, ki so to razdvojenost hoteli in iz tega izvajale posledice. Pri volitvah in kasneje.

Za nas je vse vprašanje dela. Z intenzivnim delom na osnovi socialističnih idej in parol bomo dvignili vzlic vsemu delavski masi k sebi in zmagali!

Objava in vabilo.

Po naročilu akcijskega odbora Socialistične stranke Jugoslavije in skupine »Zedinjenje« objavljamo:

Z ozirom na trdo volilno borbo proti kapitalizmu in poizkuse od strani Gustinčiča, Klemenčiča in njiju ožjega kroga, da preprečijo za vsako skupen nastop delavstva pri volitvah v narodno skupščino, mora delavstvo vseeno združiti vse svoje sile pri volitvah v narodno skupščino, da dokaže svojo politično zrelost in svojo moč kakor tudi, da manifestira za enotno socialistično stranko.

Iz teh razlogov je akcijski odbor soglasno sklenil priporočiti, da zedinjaši in socialisti delajo dalje skupno za te lepe cilje, da pa tudi sodelujejo pri »Delavski Politiki« in vodijo

iskreno agitacijo za uveljavljenje politične moči delavstva.

V ta namen priporoča akcijski odbor, ker zedinjaši nimajo svojega glasila, da bivši naročniki »Dela« naroče »Delavsko Politiko«, v kateri bodo prejeli vse potrebne informacije v tej važni fazi konsolidacije delavskega pokreta.

Vsak, kdor dela proti skupnemu nastopu delavstva, dela za kapitalizem.

Zato na delo do zmage! Vsak delavec mora opraviti na dan volitev svojo politično dolžnost in voliti združeno delavsko listo

V Ljubljani, 27. julija 1927.

Ivan Mlinar s. r. tč. predsednik.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo je v Mariboru,
Ruška cesta 5, poštni predal 22.

Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uprava: Maribor, Ruška c. 5, poštni predal 22.
Ljubljana VII., Zadrugi dom.

Ček. račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo.
Naročnina za državo SHS znaša mesečno 10 Din, za inozemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovalne in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. Debelo tiskana beseda stane 1— Din. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1— Din. V oglašnem delu stane pečetna enostolpna vrsta 2:25 D. Pri večjem številu objav popust.

Pomen predstoječih parlamentarnih volitev za SSJ.

Poročilo za oblastni zbor, dne 17. julija 1927 v Celju.

I.

Stojimo zopet v volilni borbi. Tudi to pot parlament ni dočkal konca svoje redne funkcijske dobe, temveč je bil predčasno razpuščen.

Skupščina ni bila dorasla velikim vprašanjem, ki so stala pred njo. Gledali smo čudo, da je skupščinska večinska stranka, ki je smatrala, da je njena volja edina odločilna volja v državi, bojkotirala skupščinsko delo. Skupščinske manjšine so bile voljne za delo, dočim je večina vodila obstrukcijo.

S Pašičevo smrtjo se je državodržcem sploh izgubil kompas. Brzo so se izmenjavale vlade — brez moči, brez volje, vsaka slabšeja od prejšnje, a skupščina ni dala niti enega zakona razen proračuna, ki obremenjuje državljane za nič manj nego 11 in pol milijard.

Največja parlamentarna stranka — radikalna — ki se je na podlagi ideologije Svet. Markovića mogočno razvila in ki ima v preteklosti toliko svetlih dni, ki je na revolucionarni način izvila vladno moč najhujši reakciji je srbski narod napravila za političen in državni narod. Ona je izgubila rečeno ideologijo, postala je torišče ljudij, ki so v nji ustvarjali in čuvali svoje osebne ambicije, postala družba ljudij, ki so služili načelu — zaradi radikalov je država tu. Ta stranka se je počela razkrajati.

Osebnih spori za grabež jo razjedajo kot rak.

V takih prilikah so se vlekli v politično ospredje činitelji, ki jim ni poveril narod zaupanje in moči.

Ker je odrek en ustavni faktor — parlament, so se začeli uveljavljati ljudje, ki so se skupljali okoli drugega ustavnega faktorja — kamarila.

Česte parlamentarne krize se niso več reševale v parlamentu in iz njegove sredine. Doživeli smo, da je najprej en minister (Radić) vstopil v vlado kot neparlamentarec, kasneje smo dobili kar dva, od njih enega generala, v sedanji vladi pa jih imamo kar cel red.

Vidimo, kako gubi načelo parlamentarizma in demokracije svojo moč.

V tem znamenju je sledil tudi razpust skupščine in v njem gradi nova vlada bodočo moč.

Prvo je razračunavanje nekaterih grup radikalnih proti drugim.

Drugo, vse pa se ne vrši po načelu demokracije, da bi oni imeli moč po načelu večinskega izraza, oni, ki vlado tvorijo — t. j. vladni radikali in demokrati ter JMO, — temveč gre po načelih balkanske prevare — kdo bo drugega goljufal.

Ko so demokrati in JMO Vukičeviću omogočili vstop v vlado, postajajo mu v volilni dobi nepotrebni in nadležni — sklepa kompromise in sporazume s strankami, ki so daleč od srbskih dežel in radikalom v volilni borbi ne morejo napraviti škode. Imamo pakt prijateljstva iz našimi klerikalci, videli smo, kako išče ministrski predsednik pomoči pri Nemcih in Madjarih.

Zopet imamo negacijo demokracije — ako bi vladna stranka radi-

kalov pri volitvah ne prišla v parlament tako močna, da bi vsled svoje moči mogla ohraniti držav. krmilo v svojih rokah, naj ji pomagajo te stranke, ki naj se v takem slučaju spoje z njimi v organično celoto, t. j. volilci naj to volijo, vladali pa bodo oni, tudi ev. proti volji volilcev.

Volilci pa bodo hoteli.

Vlada je sicer lepo izjavila, da gre v volitve »da obezbedi slobodu izbora«. Ali — kasneje je Vukičević to svojo izjavo korigiral, da bo čuval slobodu izbora pred uticajem vlasti, ali da jo bo čuval tudi »pred uticajem mas« — Kaj se to pravi? Kdo je masa? To so volilci, to je narod.

Vlada hoče torej »obezbediti slobodu izbora« samo za svoje lastne volilce — za vse druge pa bo veljal »uticaj vlasti«.

Vidi slučaj v Veleškem srezu.

Vidi bitko v Valjevu — (100 ranjencev, 3 ubiti in 20 težko ranjenih). Položaj v Liki.

Kako je hodil Pavle Radić skozi Macedonijo.

Sloboda izbora — gre toraj v znamenju vladnega terorja. Pri nas se ga sicer še ne čuti — ali po zadnjem sporazumu je dobila SLS v Sloveniji popolnoma svobodne roke — cesar še ni, se lahko še zgodi, ako bode potrebno.

Toraj: popolen razkroj parlamentarizma in težka kriza demokracije. V tem rase moč in sila zakritih in neodgovornih činiteljev.

Da si ohranijo ali pridobijo politično moč — odstopajo tudi ljudje, ki so dosedaj stali na tleh parlamentarizma, od svojega načela — vidimo našo SLS, da sledi vladnim radikalom na tej poti.

In v tem znamenju se bo vršil boj za ohranjenje in učvrščenje demokracije in čistega parlamentarizma — mora ostati proletarijat edinstven in jak — kajti gre za edino orožje njegove legalne borbe.

Ako buržuazija gapuška tla demokracije državnosti in hoče svoje gospodarstvo upreti na diktaturo in absolutizem — tedaj ne velja to za nas.

Za proletarijat ne more biti govora o odpravi demokracije.

Diktature buržuazije ne bomo zbili z diktaturo proletarijata. O tem ne sanjamo, posebno ne v času, ko je proletarijat cepljen in slab, ko dejanski služja vsem mogočim interesom, samo ne sebi.

Za nas morajo veljati besede Rose Luxemburg, ki jih je zaklicala boljševikom:

»Diktatura proletariata obstoja v načinu uporabe demokracije, ne pa v njeni odpravi!«

Zato bodi prva naša deviza — v boj za demokracijo in parlamentarizem.

(Dalje prihodnjic.)

KINO APOLO. KINO APOLO.

Dvojni program! Cene navadne!

CIRKUS BEKETOV.

Režija: Harold Lloyd. Smeh brez konca in kraja! — In

ZADNJI INDIJANCI.

Skupaj 11 činov! Velika senzacija! Od sobote.

Naročajte in širite „Del. Politiko“!

Za očiščeno delavsko gibanje.

Socialistično gibanje v naši državi preživlja že več let težko krizo. Zdi se, kakor da gre samo zato, da uničijo socialistično gibanje. Ali ono je, česar se te razkrojvalne sile menda ne zavedajo, da je namreč socializem kot znanost samo eden in da kot tak temelji na gospodarsko-kulturni preosnovi obstoječe človeške družbe. Je torej gospodarsko-kulturna izpopolnitev družbe. Oni pa mislijo, da je socializem pozabljen v ideologiji posameznih ljudi. In v tem tiči njih zmota. Je res, da so s svojim zavestno hudobnim delom v veliki meri razkrojili, oziroma oslabili zdravno socialno ideologijo med delavskimi množicami; ali uničili jo niso in je ne bodo. Zakaj, trajnega ekonomsko-kulturnega razvoja družbe ni mogoče ustaviti ali prevrniti v drugo smer.

Pa poglejmo malo nazaj. Po prevratu smo imeli velikanski preokret najširših množic ljudstva v socialistično smer. Toda socializma te množice po večini niso razumele in so zato prav kmalo zapustile socialistično pot in cilj. To priliko so izrabili omenjeni ljudje, da so, opirajoč se na ljudsko nerazsodnost, zanesli med to množico zmedo. Tako so se izvršili razni razcepi. En del je šel v skrajno levo med takozvane komuniste, drugi pa v skrajno desno, med bernotovce. Tretji del, kot preostanek obeh, je ostal zvest svojim načelom, dobro razumevajoč zgodovinsko nujnost socialistične ideje in socialističnega pokreta, združujoč vse sile v Socialistični Stranki Jugoslavije. Vnel se je strastni boj; pa ne v

cilju, da se socialistična ideologija med nami izkristalizira, temveč v cilju, da se demagogija posameznikov uveljavi in okoristi z nerazsodnostjo ljudskih množic. Zastava idejnega socializma pa ni mogla vzlic temu kloniti, ker je tradicionalno socialistično gibanje zgodovinska potreba. Delavstvo je sicer vsled razcepov ogromno trpelo, poraz je sledil porazu, reakcija na vseh poljih in na vseh poljih socialno-kulturna zaostalost — vendar zmagati je morala končno zavredna, socialistična vzgojena sredina, Socialistična Stranka Jugoslavije.

Zato: Motili so se oni, ki so mislili, da bodo to gibanje uničili. Kljub vsemu se zbira pod zastavo Socialistične Stranke Jugoslavije vedno večje število zavednih socialističnih borcev, ki gredo preko vsega za ideje in cilje zdravega delavskega razreda naprej! To se zlasti vidi pri sedanjih volitvah v narodno skupščino. Obup nad volilnim uspehom posameznih grup in sekt je prisilil »delavske« voditelje skrajne leve in skrajne desne, da so se zedinili za skupen nastop ne proti meščanskim strankam, temveč proti zdravemu jedru socialne ideje in socialnega gibanja, proti Socialistični Stranki Jugoslavije. Konference delavskih zaupnikov iz rudnikov, tovarn in kmetov v Ljubljani in Mariboru so pokazale, da kroče razredno zavedno delavstvo v volitve pod praporom socializma in da hoče 11. septembra izčistiti tudi plevel iz svojih vrst. In tako je prav!

Kmečki proletariat za skupno socialistično listo.

(Pismo iz kmečkih proletarskih krogov iz Savinjske doline.)

Z nekako tesnobo v srcu sem pričakoval izida našega socialističnega zbora v Celju. Ugibal sem, ali se bo izpolnila želja našega kmečkega proletariata po skupnem nastopu pri sedanjih volitvah. Med upom in strahom sem pričakoval sporočila, če je naš proletariat že vendar enkrat prišel do spoznanja, da se mora končno opustiti medsebojno klanje ter združiti za boj proti skupnemu sovražniku, proti izkoriščevalcu ljudstva — kapitalizmu!

Ko sem prečital poročilo v »Delavski Politiki«, sem bil prav vesel, da so se naši delegati tako iskreno zavzeli za skupni nastop. Vsa drugačnja čustva so me pa obšla, ko sem videl, da imamo pri nas v Sloveniji še vedno nekaj takih delavskih voditeljev, ki hočejo za vsako ceno razkol v delavskih vrstah, ki so za med-

sebojno klanje! In kaj je posledica vsega tega? Vedno in povsod tepen proletariat!

In takšni voditelji se še upajo imenovati socialiste, se še upajo smatrati za zagovornike marksističnih načel? To so krvniki, ki mečejo proletariat v gospodarsko in politično smrt! Če bo proletariat takim voditeljem sledil, potem žalostna nam majka!

Naša zahteva tudi pri nas na deželi je: Preko vseh in svakega mora delavstvo enotno nastopiti pri sedanjih volitvah! Naš kmečki proletariat ne pozna in noče poznati razkolnikov, ker dosti že imamo razkolov in s tem združenih neuspehov. Naš kmečki proletariat pozna le eno, in to je skupen nastop vsega razredno zavednega delavstva pri teh in poznejših volitvah.

Ni lahko na deželi agitirati za socializem, posebno po teh letih razkola, ko se je večina kmečkega proletariata, kar ga je bilo v socialistični stranki, umaknila takorekoč iz boja. Ni lahko iznova obnavljati starih postojank, posebno ne pri nas v Gornji Savinski dolini, kjer se še neomajano šopiri pogubni klerikalizem, naš najizrazitejši sovražnik. A lažje bi bilo, ko bi bili edini, ako bi ne bilo razbojčev, ki mislijo, da so volitve zato tu, da se proletariat trga in grize med seboj, da se ga potem lažje vrže ob tla. Tukaj, gotovi voditelji, jukaj bi bila potrebna železna meča, železne grablje za ljudi, ki razdvajajo in uničujejo proletariat. Naš kmečki proletariat še ni izurjen v boju; krive so deloma razmere v kateri živi, krivo je tudi, ker nima zadosti sposobnih agitatorjev in organizatorjev; manjkajo nam zlasti taki, ki bi poznali tudi mentaliteto kmečkega proletariata. Tudi drugo je krivo, da nima organizacij. Ali eno je, kar nam je garancija, da bi z dobro voljo lahko uspeli:

Proletariat hoče skupnosti enotnega nastopa hoče, ker se zaveda, da je le v skupnosti moč in zmagaja, v razcepjenosti pa smrt.

Zatoraj še enkrat: Le skupna enotna lista je pogoj za skupno zmago, pogoj, da gremo skupno v volilni boj, Mi ne poznamo, mi nočemo poznati različnih naziranj in struj v stranki, ki delavstvo cepijo, mi poznamo le eno, to je združena socialistična lista in za to listo bomo napeli vse sile, navzlic vsem zvižaceam nam nasprotnih strank, posebno klerikalcev. —ič.

Ptujski delavci za enoten nastop.

S. Favaj kandidat za ptujski srez, s. Gabriel njegov namestnik.

Tudi ptujsko delavstvo si je od vsega spčetka želelo, da nastopi pri teh volitvah enotno. In shod v sredo, dne 27. julija 1927 je pokazal, da je to tudi še danes težnja ptujskega in okoliškega proletariata. Do Ptujja je že prodr glas, da sta Gustinčič in Klemenčič na javni konferenci v Mariboru zadnjo nedeljo odklonila zahteve mariborskega delavstva, ki jih je ono soglasno sprejelo na prav tako javni konferenci dne 21. julija 1927 in to sporazumno z dekalisti. Pa so se tudi pri nas našli nek mladi sodrugi, ki jim mi ne odrekamo idealizma, in so skušali in še skušajo ptujskemu delavstvu prikazati stvar v drugačni luči. No, ta zadnji shod pa je že razčistil položaj. Na shodu je govoril s. Eržen iz Maribora, ki je seveda v svojem govoru razvil predvsem agitacijo proti meščanskim strankam, zlasti proti klerikalcem in obenem očrtal volilni program socialistične stranke. Obžaloval je le, da se dobe ljudje, ki se na delavstvo in njegove želje ne ozirajo in ki ga hočejo v najvažnejših momentih razdvojiti. Toda za medsebojni boj socialistična stranka nima časa in ne veselja. Tudi stoji visoko nad tistimi, ki ji mogoče z obrčovanjem hočejo škodovati na ugledu. Po njegovem govoru je govoril še s. Mar, potem pa se je oglašil k besedi medicince s. Potrč, ki je iznesel tiste že vsem znane senzacionalne obtožbe, o katerih se je dekalistična »Enotnost« razpisala na dolgo in široko, hoteč socialistično stranko »razkrinkati«. S. Eržen je potem v

daljšem govoru razložil ne samo potek pogajanj za enoten nastop, ampak je tudi zavrnil vse iznešene očitke, s katerimi hočejo gotovi ljudje odvrnati volilce od socialistične stranke, mesto da bi kot zastopniki proletariata razbijali na klerikalnih ali na drugih shodih, ki jih sklicujejo meščanske stranke.

Poslušalci so izvajanja odobraval in po govoru s. Šegule, ki je izrazil svoje veselje nad tem, da je socialistična stranka postopala pravilno, je s. Gabriel dal na glasovanje predlog, da naj se zborovalci izjavijo za oni predlog glede enotnega nastopa, k ga je mariborsko delavstvo dne 21. julija 1927 soglasno sprejelo, in ki ga je Gustinčič in Klemenčič zadnjo nedeljo tako lahkomišlno zavrnil. Predlog je bil soglasno sprejet. S tem je bila še posebej izrečena zaupnica socialistični stranki, ki bo tudi to pot v Ptujju in v okrožju dosegla velik uspeh. Končno je shod pritrdil tudi kandidaturam, ki so bile predlagane in sta bila soglasno izvoljena za kandidata s. Favaj, za namestnika s. Gabriel. Volilni boj v ptujskem srezu je pričel in mi ga bomo izvojevali vkljub meščanskim strankam in drugim nasprotnikom, častno in uspešno za delavsko gibanje.

Osvežiš s kopeljo telo si mlado, še bolje pa s »CLIO« šumečo limonado.

PAVEL DOROHOV:

Kaplja za kapljo.

(Odlomek iz romana »Golgota«. Prevedel I. V.)

Vojak stopi nazaj k vratom, dvigne puško in jame meriti. Lomov stisne zobe, da ne zakriči. Srce stoji! Bil mu je, kakor da ga sploh ni več. Počasi kolebajoči se krogi mu plešejo pred očmi. V svetlobi žarnice, ki se mu naenkrat zdi mračna in rdeča se pojavijo spačeni obrazi ljudi. Ivan Aleksandrovič zapre oči.

Strel poč. Sapa poleti čez glavo Lomova. Lasje se zganejo. Ivan Aleksandrovič ne stoji več, on visi na vrveh. Čez nekaj minut se zave. Nejasni odlomki raznih misli mu blodijo po glavi. Dejstvo, kako se je zavel teh misli, je bilo nenavadno in čudno.

»Torej ni mrtev?«

Odpre oči, zagleda častnika in vojake.

»Ej, ti čevljarček, ali ne veš streljati. Daj meni!«

Visoki vzame puško in jame meriti v čelo. Lomov zopet zapre oči. Omedli. Strela ni slišal.

Ko se je zopet zavedal, je zagledal kakor prej, svetlo žarnico na stropu in ljudi okrog njega.

»Prokleta. Tudi jaz nisem zadel! Na, Nestorov, poskusi til!«

Ivana Aleksandroviča sivoblede ustnice zašepetajo komaj slišno:

»Trpinčenje? Zakaj? ... Narediti konec.«

»Aha, konec bi rad?«

Naenkrat v divji jezi zažene puško stran. Oči mu zalije kri. Z enim skokom je pri Ivanu Aleksandroviču in se mu skloni k obrazu.

»Ne, kapljo ja kapljo vam treba izcediti, vsaki živec posamezno iztrgati. Počasi, prav počasi treba delati . . . Kapljo za kapljo . . . da boste čutili in slišali . . . A—ah! Zapirate oči? Ne, nujno vas prosim, daa odprete oči kolikor najbolj morate, da boste sami videli, kako teče kri, kaplja za kapljo!«

Duši se v besenečem gnjevu. Njegov goltonec »Ste slišali . . . pravijo . . . Ivan Aleksandrovič . . .«

se krčevito stresa. Ali naenkrat se obvlada in reče mirno:

»Nu, dovolj ja danes. Pojdimo!«

Ivan Aleksandrovič odpre oči. Bila je tema. Ali je jutro, dan ali noč — ne zna. Po glavi mu roje, zoper lastno voljo, odlomki različnih misli. Skušaj jih zložiti, a ne more. Čuti le svoje telo, čuti mrz in zna, da živi. Objame glavo z obema rokama.

»Ne smem misliti. Samo po sebi se mora urediti.«

Pogladil z roko po telesu. Odpre usta in reče tiho:

»Jaz . . .«

Začuti zvok svojega glasu in polasti se ga mračno veselje zavedajoč se svojega bitja. Še bolj tiho reče:

»Jaz — Ivan Aleksandrovič Lomov.«

Zopet posluša svoj glas, vzdihne globoko. Razproste roke naprej, na stran. Potiplje steno, se nekoliko vzravna, se priplazi bližje zidu, se naslani nanj. Sedaj prihajajo cele misli, zavest se jasni.

»Trpinčen . . . streljan . . . Da bi le bil kmalu konec . . .«

Zasliši stoke za zidovjem, kakor prvič.

»O—o, ubogi Hlebnikov!«

Nepopisno se mu smilil. Silna bolečina je razsajala po njegovem srcu. Dušo mu napolnjuje strašno gledajoče čustvo. Drgetajoči krči mu stiskavajo grlo. Zaplače. Joka, kakor užaljeni otrok in niva ga sram svojih solz in joka.

Stokanje za zidom umolkne . . .

Vrata zaškripljejo, žarnica na stropu zagori. Visoki častnik vstopi z dvema vojakoma. Kakor prvič, planeta vojaka na Ivana Aleksandroviča in ga privežeta na desko.

»Idita.«

Vojaka odideta. Častnik se utrujen sputi na stol. Diha težko, njegove oči opazujejo jetnika.

»Sam vas bom . . . s svojimi lastnimi rokami!«

Ivan Aleksandrovič je razumel, da je častnik Hlebnikova lastnoročno trpinčil in da je zato tako utrujen in težko diha.

»Začnimo . . . Molite. Sedaj gre zares. — Ste nevernik . . . Mogoče sem tudi jaz nevernik, ali to vam malo mar.«

Dvigne puško in meri.

»Svoje oči lahko mirno pustite odprte! Aha, ne morete. Srce vam je padlo v hlače?«

Odstavi puško.

»He, prijatelj, vi ste zajec! Z nami se hočete vojevati, a ne morete gledati smrti v oči!«

»Končajte hitro . . .«

»Tako, hitro naj končam? Ne, nasprotno, mi delamo počasi, kolikor najbolj mogoče, mi delamo tako, da boste imeli užitek videti svojo lastno kri teči, kapljo za kapljo.«

»Ali ste človek ali zver?«

Častnik plane po koncu, spusti puško in pride počasi k Ivanu Aleksandroviču.

Iz ljubljanske oblastne skupščine.

Nadaljni predlogi s. Sitterja Ignacija.

I.

Sestava ankete za proučevanje razmer rudarskega delavstva.

Od zveze rudarskih delavcev sem prejel vlogo sledeče vsebine:

Gosp. Ignaciju Sitarju, županu v Trbovljah.

V aprilu leta 1926 je prišlo v glavnem rudarskem revirju Slovenije, v rudnikih Trboveljske premožkopne družbe, do obsežnih redukcij delavcev. Razven tega se je zmanjšalo preostalim delavcem število delovnih dni, medtem, ko se je zahtevala od njih vedno večja storitev in to često brez vsakega ozira na obstoječe delavske zaščitne zakone.

Na drugi strani pa so se znižale delavske plače pod eksistenčni minimum.

Vsi ti ukrepi imajo za posledico stvarno gospodarsko propadanje delavstva. Predčasna onemoglost, nenaravno visoko število obolenj rastejoče zadolžitve pri trgovcih, to so pojavi tega neznošnega stanja, katerega delavstvo ne more več prenašati.

Zato obračamo Vašo pozornost na to stanje in prosimo, da proučite položaj, v katerem se naše rudarsko delavstvo nahaja in da ukrenete vse, da se informirajo o tem položaju pravilno tudi zastopniki oblasti.

Dalje predlagamo, naj bi se sklicala javna anketa, ki bi razpravljala na podlagi Vaše študije o položaju rudarskega delavstva in rudarske industrije.

Na podlagi tako zadobljenih ugotovitev naj se podvzamejo koraki, da pridejo rudarji do plač, ki so potrebne za njih pošteno življenje. Istotako naj se podvzamejo koraki, da se bodo vpoštevali zakoni o zaščiti delavcev tudi v rudarskih revirjih.

Enako vlogo je preejala tudi Delavska zbornica za Slovenijo.

Ker gre tu za nevdružne razmere v revirju, ki zaposluje velik del prebivalstva te oblasti, mislim, da je dolžna prisločiti rudarjem tudi oblastna skupščina z vsem svojim moralnim vplivom na pomoč.

Z ozirom na to predlagam:

Skupščina izvoli komisijo, v kateri naj bodo zastopani vsi klubi te zbornice, ki naj prouči v zvezi z Delavsko zbornico položaj rudarskega delavstva in deluje na to, da se sedanji neznošni položaj tega delavstva izboljša.

V Ljubljani, dne 21. julija 1927.

II.

V § 25 pravi Kranjske hranilnice naj se pod točko 2. po prvem odstavku dostavi novi stavek in sicer:

Mesta upravnega odbora so častna mesta.

V § 25. naj se pod točko 7. dostavi sledeči stavek:

Mesta nadzornega odbora so častna mesta.

V § 25 naj se ustavi po 8. točki nova točka in sicer:

9. V upravnem odboru kakor tudi v nadzorstvenem odboru imajo biti zastopane vse stranke, ki imajo sedež in glas v oblastni skupščini.

V Ljubljani, dne 21. julija 1927.

IV.

Znižanje mostnine na savskem mostu v Trbovljah.

V občini Sv. Jurij pod Kumom, Dobovcu itd. stanujejo stoteri delavci in mali kmetje, ki hodijo dnevno k premožgovniku v Trbovlje na delo.

Ti delavci hodijo dnevno čez most in morajo plačati za prehod sem in tja po 1 Din.

Mnogokrat se pripeti, da potroši tak delavec s svojo družino 4-5 dinarjev dnevno samo na mostnini.

Most je last gosp. Moritza Kirchsclagerja v Ljubljani, ki ga je zgradil že pred 20 leti.

Do leta 1924 je bilo plačati mostnine za osebo za sem in tja le 50 para; po leto 1924 pa se je g. Kirchsclagerju vsled neke poškode mostu dovolilo povišati vso mostnino za 100 odstotkov.

Brezdvomno je, da je most pri veliki frekveni že dvakrat plačan in dela g. Kirchsclager z zelo visokim dobičkom.

Ker se prebivalci zelo živahno zoper visoko mostnino pritožujejo, stavim

predlog:

Oblastni odbor blagovoli skleniti, da se cena mostnine na savskem mostu v Trbovljah za 50% zniža.

Ljubljana, dne 22. julija 1927.

Predlogi so bili odkazani v smislu predpisov odsekom. Videli bomo, koliko se oblastna uprava v resnici interesira za zadeve, o katerih govore predlogi in ki so za rudarsko delavstvo važne.

blagajni zelo odurno postopa v delavci.

Ali imam med delavci zaupanje ali ne — se s komunisti ne bom prepiral — to prepuščam socialističnim delavcem.

Moram pa z ozirom na gornjo vrsto gorenje novice, glede mojega postopanja v uradu pozvati g. komuniste, da navedejo, kedaj in s katerimi delavci sem zelo odurno postopal. Ako g. komunisti tega ne dokažejo, jih smatram za nesramne lažnjivce in obrekovalce.

Da pa našim sodrugom takoj dokažem, da g. komunisti lažejo — naj povem samo to, da že več kot eno leto nimam v uradu z delavci nobene stika, ker sem nameščen pri zglasilnem oddelku, kjer imam stik edino z delodajalci — in mi je že iz tega razloga nemogoče z delavci odurno postopati.

Ugotavljam še to, da v skoro šestih letih mojega službovanja pri OUZD v Mariboru ni prišla niti ena pritožba od strani delavcev ali delodajalcev in nisem bil niti od mojih predstojnikov nikdar poklican na odgovornost radi postopanja z strankami.

To sem primoran navesti, ne radi mene, temveč radi urada pri katerem sem za poslovanje odgovoren.

Za moje delovanje izven urada prepuščam komunistom in vsem drugim nasprotnikom, da me po svoji mili volji napadajo in obrekujejo — ker sem prepričan, da blato ki ga bodo skušali vreči na mene, bo odletelo na njih same.

Josip Petejan.

Lažnjiv letak so izdali D. Guštinčič, Marcel Žorga, Albert Hlebec in France Klopčič. V letaku pogrjavajo stare laži in zavijanja. V tak boj se pošteno delavstvo ne more spuščati, zato je na vse laži in zavijanja edini odgovor skupen nastop SSJ, Zedinjenja in strokovno organiziranega delavstva pri volitvah v narodno skupščino. Kdor ni pošten in odkrit napram javnosti, ta tudi ni prijatelj razrednozavednega delavstva, njegova misija kot razrednozavedni bojevniki proletarski zahtevata, da pokaže hrbet takemu krivičnemu zločinu zoper upostavitve enotnega nastopa pri volitvah in upostavitve tako nujno potrebne enotne politične socialistične stranke. Skupen nastop odklanjajo dekalisti in Bernotovci.

Ljubljanska konferenca SSJ je še enkrat povabila dekaliste in Bernotovce na skupen razgovor zaradi skupnega nastopa. Niso pa prišli in niso odgovorili ne eni ne drugi. Seja je nato prešla na dnevni red. Ptuj.

IX. redna seja ožjega odbora »Svobode« delavske telovadne in kulturne zveze za Jugoslavijo v Ljubljani se bo vršila v sredo, dne 3. avgusta tl., ob 20. uri, v uradnih prostorih v Ljubljani, Marksov trg 2/II, s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnje seje; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blagajnika; 4. razno. NB.: Zastopanje članov širšega odbora je prostovoljno. Eventuelne stroške zastopnikov nosijo podružnice same. Morebitni predlogi podružnice naj se pravočasno predložijo odboru.

Iz delavskega sveta.

Belgija proti Italiji.

Vsled konflikta med italijanskimi fašisti in belgijskimi socialisti proti obema deželama definitivni prelom. Mussolini je pred nekaj tedni pozval italijanskega poslanika v Belgiji, markija Cambiasa, domov v znak protesta proti belgijskemu zunanemu ministru Emilu Vanderveldu, ki je napadel njega (Mussolinija) in fašizem v parlamentu in na socialističnih shodih 1. maja. Vandervelde, vodja belgijske socialistične stranke, je na Mussolinijev »protest« odgovoril s še hujšo obsodbo fašizma. Zdad pa je belgijski premijer Jaspas sporočil Mussoliniju, da bo tudi Belgija odpoklicala belgijskega poslanika iz Rima, ako Italija kmalu ne pošlje novega poslanika v Bruselj.

Spor med Kitajci in Japonci narašča.

Šangajska podružnica revolucionarne stranke Kuomintang je včeraj izročila generalu Jamanašiju, šefu japonskega štaba, ki je prišel v Šanghaj preiskovat položaj v imenu japonske vlade, noto, ki vsebuje obtožbo, da je Japonska zato poslala svoje vojaške čete v provinco Šantung, da bi pomagala maršalu Čangtsolinu ohraniti diktaturo v severni Kitajski. Kuomintang tudi osebno obtožuje generala Jamanašija, da je ob času svojega nedavnega obiska Tsinanfuja transportiral 3000 uniform za Čangtsolinove vojske. Vse to pomeni prelom nevtralnosti. Nota pravi dalje, da je kitajska ljudska stranka sklenila odgovoriti z bojkotom japonskega blaga, in če japonske čete kmalu ne zapuste Šantunga, bo kitajska vlada v Nankingu pretrgala diplomatske vezi z Japonsko.

Protijaponski bojkot se širi rapidly po vsem ozemlju Kuomintangskega režima. V teku so tudi protijaponski šrodi po vseh mestih. Japonski trgovci v Šangaju in Kantonu so v velikih skrbeh in pozivajo vlado v Tokiju, naj kaj ukrene, da se Kitajci potolažijo.

Konflikt med ženevskimi »razoroževalci« . . .

Konferenca treh pomorskih veselil se je končala z velikim neuspehom. Združene države, ki so sklicale konferenco v svrhu, da se omeji število manjših bojnih ladij, pretijo, da konferenco sploh zapuste. Vzrok: Anglija zahteva, da se razpravlja o redukciji velikih bojnih ladij. To znači revizijo washingtonske pogodbe, v kateri je že določena velikost drednavtov četverih veselil. Japonska podpira zahtevo Anglije. Amerika je proti reviziji washingtonske pogodbe. Ako Anglija in japonska vztrajata, ne bo iz sklepov konference nič.

Beda med Slovenskimi delavci v Kaliforniji.

Iz ameriških listov je češče posneti, kaka beda vlada med brezposelnimi delavskimi sloji v Kaliforniji. Najbolj tragičen je slučaj mlade, ovdovala slovenske matere s štirimi otroci, ki je obupala v siromaštvu. Ona je bila nekoč aktivna članica Slovenske podporne jednote, pa je brzkonice vsled pomanjkanja morala zapustiti društvo, katero bi ji moralo sedaj priskočiti na pomoč, čeprav prizadeta ni več članica.

Po dolgem trpljenju se je odvedela mati Louise Miklich s štirimi otroci odločila, da prekine krut boj za obstanek in reši siromaštva sebe in svoja dva najmlajša otroka. Poslala je dva otroka spat in napisala slovo ostalima dvema otrokoma, ki sta odšla v šolo, potem pa je zaprla okna in vrata svojega stanovanja in odprla plin, sama pa legla poleg otroške postelje, da s svojima otrokoma počaka smrti.

Njen poizkus se je posrečil samo deloma, kajti sosede so začutili plin in vdrli v stanovanje. Našli so šest let starega Josepha Miklich mrtvega, 10letnega Viljema in mater pa onesveščena. Oba sta bila takoj odpremljena v bolnišnico in zdravniki izjavljajo, da ozdravita. Policija pa je že izjavila, da bo Louise Miklich obtožena umora, ako ozdravi.

Najstarejši sin Albin, 15 let, je prišel iz šole našel na domu ambulanco, ki je odpravljala njegovo mater. Priskočil je k nji in našel v krčevito stisnjenih njenih rokah papir, na katerem je napisala, zakaj je to storila. Pismo je bilo naslovljeno nanj in na 13letno Louise, njegovo sestro:

»Draga mi Albin in Louise!

Upam, da mi bosta oprostila, ker sem to storila, kajti jaz ne morem na prejšnjem. Tako zelo sem razočarana. Upam tudi, da vama ne bo treba toliko pretrpeti, kakor sem pretrpela jaz in želim vama srečo.

Zelo mi je žal, da vama ne morem pomagati, toda vidva bosta kmalu odrastla in si bosta lahko prisluzila za življenje. Prosim vaju, rada se imejta in pomagajta si drug drugemu. Tudi ubogim pomagajta, če moreta. Nikoli ne postanite »hing toned«, tudi če imata denar. Bodita pa poštena in

Dnevne novice.

Zakaj so bili proti skupnemu nastopu. Danes še marsikdo ugiba, zakaj se neki ni mogel doseči z voditelji levičarjev skupen nastop, ko so ga pa mariborski delavci napravili sami v teku dveh ur. Tisti, ki bere »Enotnost« in pa »Naprej« in slepo zaupa svojim razkošnim voditeljem, mora povrh verjeti, da je pravzaprav naša Socialistična stranka preprečila skupen nastop. Tistim hočemo danes zaupno povedati to-le: Ni naš namen se v volilnem boju baviti s temi redkimi in že zdavnaj odžaganimi generali delavskega pokreta, ker imamo nasprotnike pri kapitalistih, vendar morajo revni delavci vedeti komu naj verjamejo. Dan pred vsedelavskim zletom v Ljubljani nam je namreč Sima Markovič, glavni vodja srbskih komunistov, radi skupnega nastopa povedal to-le: Nikad više Vam nečemo dati naše glase, Lemež pa je dostavil »osel gre le enkrat na led!« S tem je bil skupen nastop že zdavnaj onemogočen. V obeh teh ljudi je tedaj boren delavec osel, ker si želi skupnega nastopa. V Beogradu so nato sklenili, da ne smejo levičarji v Sloveniji nikoli več skupaj z nami, nato so jim pa rekli: Da ne boste med vašimi pristaši zgubili zaupanja, le delajte tako, kakor da bi bili najvnetejši zagovorniki skupnega nastopa. Da ga pa vkljub temu ne bo, pa stavite take zahteve, da nihče ne bo mogel sprejeti. In res! 14 dni sta se Klemenčič in Gustinčič medseboj posvetovala, kakšne zahteve naj stavita na socialiste, da ja do skupnega nastopa ne bo prišlo. To niso domneve, to vemo mi iz mero-dajne strani, pa tudi vse konferenco so delavcem to potrdile. Ko so razpravljali z nami njihovi delavci — pošteni — je bil skupen nastop sklenjen, ko je prišel pa Gustinčič in Klemenčič, je vsakdo vedel, da skupnega nastopa ne bo. Ti ljudje ne smejo biti dolgo več v delavskem pokretu. Oni služijo takim ljudem. In zato jih morajo vsi redki in pošteni pristaši zapustiti. To smo morali povedati. Odslej bomo pa vodili boj proti odprtini sovražnikom — kapitalistom — ker vemo, da so delavci že zdavnaj proti njim.

Komercializacija. Vlada je izdala uredbu o komercializaciji železnic. Ta komercializacija se bo menda začela 1. januarja 1928. Medtem bodo polomljeni vozovi še vedno trohneli na posameznih postajah in tudi za popravila se bo skrbelo na oni »komercializaciji« način, kakor se je doslej. Bolje bi bilo, da je vlada izdala uredbu na finančnega ministra, da naj preskrbi sredstva za železniške delavnice in proge, za material, za popravila, za človeške plače personalu in delavstvu, da ne bodo vagoni, proge, osobe in promet propadli. To bi bila najboljša »komercializacija«.

Imamo trdno vlado. Gospod Vukičević je uvedel v našo politiko nov štíl. Mesto da bi ga stranke premetavale, preganjale in rušile, krega in ruši raje stranke sam. Najprej se je lotil lastne radikalne stranke in jo začel čistiti, nato pa demokratskih zajedničarjev, odnosno njene-ga šefa Davidoviča, katerega ni maral niti kot kandidata v Beogradu, kaj se kot poslanca in šefa demokratov. Pa mu je Davidovič zagodel in sicer tako, da je bila na mah vsa vladna kombinacija v hudi nevarnosti. Ta nevarnost traja še dalje in bi bilo Vukičevićeve vlade že konec, če bi Marinković tako ne tiščal v vlado in pomagal Vukičeviću v borbi proti Davidoviču. Ker pa Davidovič le noče prenehati, bodo še bridki dnevi za Vukičeviča, ki je hotel druge likvidirati, je pa v resni nevarnosti, da mu drugi likvidirajo njegovo svojevrstno vladno tvorbo. Od nadaljnjega razpleta tega spora je tudi odvisno, ali bo SLS zlezla v vlado že sedaj ali kasneje. Iz vsega je pa spet razvidno, da ne more nihče trajno računati na sodelovanju z vlado.

Komunistom na znanje!

V »Enotnosti« od 22. tm. so gospodje komunisti, razen drugih laži in obrekovanj objavili tudi sledečo infamno in komunistov pristojno notico:

»Nezadovoljnost med socialističnimi delavci vzbujata tudi sklep oblastne konference SSJ, ki je postavila za nosilca liste Petejana, ki v bolniški

upam, da bosta imela več sreče kot sem jo imela jaz.

Mala dva pa vzamem s seboj, s poti. Jaz sem jih prinesla na svet in jaz jih vzamem.«

Sosedje so povedali, kako hude čase je imela Louise Miklich. Njen mož Feliks je umrl meseca novembra in od tistega časa je mala družina živela v pomanjkanju. Apartamentna hiša, od katere je bila odvisna mati s štirimi otroci, ni plačevala, tako, da je morala Miklicheva iskati dela zunaj. Albin je povedal, da je mati že večkrat zapretila, da bo izpustila plin. Ko je prišla k sebi, je izjavila, da ji je zelo žal, ker se ji je samomor ponesrečil.

Zbirajte za tiskovni sklad!

Maribor.

Odbor »Svobode« Maribor ima danes v petek zvečer ob 7. v Ljudskem domu važno sejo radi športnega igrišča. Vsi člani športne sekcije in oni glavnega odbora, naj zanesljivo pridejo. — Predsednik.

JURIJ JUTERSCHNIK

slikar in pleskar, Maribor, Grajska ulica 3, se priporoča za prevzem vseh slikarskih in plesarskih del po najnižjih cenah in izvrstni izpeljavi. Samo moderni vzorci so na vpogled. — Učenec se sprejme.

TVRDKA KELC

Gregorčičeva ul. 6

Krojaški salon za gospode, dame in vojaštvo se priporoča.

Reklamne cene! postrežba točna!

Klobuke

kravate, ovratnike, nogavice, palice najceneje pri tvrdki

Igo Baloh, Vetrinjska ul. 18

Mestno kopališče se zopet odpre v torek, dne 2. avgusta, in bo stalno odprto ob torkih, sredah, četrtkih, petkih, sobotah in nedeljah. Parna kopel je ob sredah in petkih določena za ženske, vse ostale dni p aza moške.

Ptuj.

Rogan Franc †. Dne 19. julija ob pol 10. uri zvečer se je na tukajšnjem pokopališču na grobu svoje bivše neveste ustrelil s. Rogan Franc, mizar-ski pomočnik pri Potrč Ignacu v Ptuj. Lani meseca marca mu je umrla nevesta tik pred poroko. To in pa težka želodčna bolezen sta ga pobili tako, da je napravil konec svojemu življenju. Star je bil 29 let. Ker ni imel v bližini nikakih sorodnikov in se istih tudi ni dalo ugotoviti, je Del. pevsko društvo »Naprej«, katerega član je bli, priredilo pogreb. Pogreba se je udeležilo vse zavedno delavstvo Ptuj, pevsko društvo mu je zapelo dvojno žalostink, s. Repič Janko, predsednik društva, pa je imel nagrobni govor, ki je vse navzoče globoko pretresel. Zaradi tragične smrti poznaneža sodruha in obče spoštovanega moža je bilo mesto precej razburjeno. S. Rogan je bil priljubljen med svo-

jimi tovariši zaradi kremenitega značaja, pri svojih delodajalcih pa zaradi svoje pridnosti in solidnosti. Da ni bil nikak pijanec ali zapravljivec, dokazuje dejstvo, da se je v njegovi zapuščini našlo več tisoč denarja, ki ga je poklic. oblast shranila. »Slovenec« je ob tem tragičnem slučaju napravil opazko, da je umrl na tak način vsled tega, ker mu je manjkalo »verske opore«. O tem ne bomo razmislili, v koliko so take opombe upravičene, sumimo pa, da je bilo to napisano v klerikalnem časopisu zato, ker se mogoče ni komu dopadlo, da se dalavci tovariši pobrinejo za umrlega tovariša brez ozira na to, ali je ta umrl po predpisih ali pa brez predpisa.

Volilni shod priredi ptujsko delavstvo v sredo zvečer ob pol 8. uri v gostilni pri Belem križu. Vabimo vse delavce in obrtnike, da se shoda udeležijo.

Marja Brezje.

Klerikalcev so se naveličali. Preteklo nedeljo se je vršil pri nas v Mariji Brezju shod, ki ga je sklicala klerikalna stranka, hoteč pripraviti teren za volitve. Prišel je menda sam gospod kandidat Ovčar in pa oblastni poslanec, hočki dekan. Toda tega shoda smo se udeležili v pretežni večini socialisti, ki smo to pot dičnim zastopnikom ljudskih interesov hoteli nekoliko izprašati vest, da nam vendar enkrat povedo, kaj delajo klerikalni voditelji v Beogradu, da je avtonomije vsak dan manj, davkov pa zmiraj več. Ko so nam gospodje razkrili svoje srce, ki vedno gori za ljudske interese, smo pa mi začeli razkladati naše misli. Seveda gospodom to ni bilo všeč, zato pa tembolj onim kmetom, ki so doslej bili z gospodi v največjem prijateljstvu. Gospode smo vprašali, kako je to, da se sedaj družijo z onimi radikali, s katerimi so si bili svojčas hudo v laseh. Potem pa smo prišli na tisto čudno

poglavje o davkih, ki so jih gospodje naložili samo revnemu ljudstvu, bogatašem pa so jih znižali. Tako smo vzeli tisti člen 82 finančnega zakona v pretres, ki kapitalistične delniške družbe oprošča doklad za občine, o krajne zastope itd. in o katerem gospodje pravijo, da so ga jim pred nosom v zakon vtihotapili. Lepi poslanci to, ki ne vedo za kaj glasujejo. Sicer vemo, da so vse meščanske stranke prav z veseljem bile za to davčno razbremenitev kapitala in da sedaj samo hinavsko zavijajo oči in se delajo nedolžne. Pa vendar glavno krivdo nosijo naši črni gospodje, ki vključ vsem žalostnim izkušnjam še vedno hodijo z radikali, čeprav je očitno, da je to v škodo delovnega ljudstva. Gliha vkup štriha! Ko smo gospodom vse to razložili, jim je kar sapo zapiralo. Kmetje so pa rekli, da s tako stranko, ki ljudske interese tako brani, nočejo imeti nič več skupnega. Vprašal so jih, kaj pravzaprav še gospodje med njimi iščejo. Naš protigovornik je tudi rekel, da je sedaj čas, da delavstvo voli socialistično listo, pa ne več strank, ki podpirajo bogataše. Gospod dekan so dejali, da majhne stranke tako nič ne pomenijo v parlamentu. Nato pa so dobili odgovor, da je treba poslati socialistične zastopnike v parlament, če ne za drugo, pa za kontrolo in pa zato, da bodo potem ljudstvu povedali, kako gospodje za kulisami delajo. Tega mnenja je bil še celo predsednik tega klerikalnega shoda, Mikl, ki ga je gospod dekan malo čudno pogledal, ko je pritrdil mnenju našega govornika. Potem pa smo se razšli brez slovesa, v zavesti, da smo gospodom dobro izprašali vest in ko smo se domov grede razgovarjali o tem zanimivem shodu, je bilo mnenje vseh to, da je klerikalni stranki v mariborski okolici in še posebej v naši vasi odklenkalo. Tako bo treba povsod napraviti, kjerkoli bodo gospodje sklicali svoj shod.

Anton Vaupotič vdova

SODNA UL. 16, se priporoča v izvršitev vseh sobo-, črkoslikarskih in plesarskih del po najnižjih cenah.

Zelo zanimivo

Je ilustrirano, popularno Radio glasilo „RADIOWELT“ (bakreni tisk).

Razen vseh evropskih razposiljnih programov interesantne aktualnosti in vrednostne tehnične obravnave. Poedina cena 8 Din. Poskusna številka 8 Din. Wiener Radioverlag, Wien I., Pestalozziggasse 6/53.

Vsi kupujejo obleke pri J. Trplnu, Maribor, Glavni trg 17

ker tam se dobi sukno že od 26 Din naprej, kakor tudi vsakovrstno drugo blago po najnižjih cenah.

Ali že uporabljate

„PROJA“ terpentinovo kremo za čevlje!

Dobliva se jo povsod. Dobliva se jo povsod.

Županstvo občine Črna pri Prevaljah

naznanja tem potom žalostno vest, da je preminul po dolgi mučni bolezni naš dolgoletni občinski odbornik, bivši župan in gerent, gospod

FRANC KRULEC

v 54. letu svoje starosti.

Kot vesten in marljiv sodelavec v prid občine si je zasigural trajen spomin.

Črna, dne 13. julija 1927.

OBVESTILO!

Jakob Perhavec

tov. za izdelovanje likerjev, desert. vin in sirupov Maribor, Meljska cesta 3

obveščam p. t. občinstvo, da sem prevzel s 1. julijem t. l. trgovino z alkoholnimi tekočinami (razprodaja na drobno) od Albrecht & Strohbach

GOSPOSKA ULICA ŠT. 19

ter se priporočam za običen obisk. — V zalogi bom imel vedno pristno slivovko, droženko, brinjevec, kornjak, rum, vse vrste likerjev, sadnih sokov, špirta, vinskega kisa in kisa za kumarce.

Postrežba točna. Cene solidne.

JAKOB PERHAVEC

Gospoška ulica 19

Ne pozabite da se je otvorila nova modna in manufakturna trgovina

PRI ZVEZDI

Na Glavnem trgu 11

kjer si nabavite vsa OBLAČILA posebno pa še vseh vrst PERILA po izredno nizkih REKLAMNIH CENAH.

DOBRE LASTNOSTI finega čistila za čevlje so te-le:

Ze pri uporabi prve doze se bode o tem prepričali.

Branko Mejovšek

Maribor, Tattenbachova ulica 13

nudi najceneje: premog, drva, kolobare, koks, kovaški premog, oglje, cement. — Točna poštrežba.

Naročajte in širite „Del. Politiko“!